

คืนวันที่ ๑๔ มิ.ย. ๕๖ ระหว่างนั่งเครื่องบินจาก แฟรงก์เฟิร์ต กลับกรุงเทพ อ่าน นสพ. The Wall Street Journal ฉบับวันที่ ๑๔ - ๑๖ มิ.ย. ๕๖ พบบทความ [The Bleak New World of Prenatal Genetics](#)

ทำให้เลือดอดิตันกมนุษย์พันธุศาสตร์ของผมเดือดพล่านด้วยความตื่นเต้น แกมหวาดหวั่น

ตื่นเต้นกับความก้าวหน้าทางพันธุศาสตร์ ที่ไม่ได้หยุดยั้งแค่ความรู้ แต่ได้เคลื่อนไปสู่เทคโนโลยีหรือการประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เพื่อวินิจฉัยโรคทางพันธุศาสตร์ของทารกในครรภ์มารดาตั้งแต่ยังตั้งครรถ์อ่อนๆ โดยวิธีที่ไม่กระทบกระเทือนลูกในท้อง คือเจาะเลือดแม่เอามาตรวจดีเอ็นเอของลูกที่ไหลเวียนอยู่ในพลาสมาของเลือดแม่ เพื่อวินิจฉัยความผิดปกติของโครโมโซมของลูกในท้อง ซึ่งตัวที่พบบ่อยที่สุด (๑ ใน ๗๐๐) คือกลุ่มอาการดาวน์ ซึ่งเกิดจากมีโครโมโซมคู่ที่ ๒๑ เกิน การตรวจนี้เรียกรวมๆ ว่า NIPT (Non-Invasive Prenatal Test)

ที่ก้าวหน้าไปกว่านั้น คือเอาดีเอ็นเอของลูก จากพลาสมาของเลือดแม่ มาตรวจดีเอ็นเอแบบ whole genome sequencing คือตรวจให้รู้หมดว่ามีจุดอ่อนทางพันธุกรรมอะไรบ้าง

ความหวาดหวั่นเกิดจากการตลาดทางธุรกิจของบริษัทขายชุดตรวจ ที่อวดสรรพคุณเกินจริง ดังตัวอย่าง MaterniT21 PLUS ของบริษัท Sequenom สำหรับตรวจหาว่าทารกในครรภ์เป็นกลุ่มอาการ ดาวน์ หรือไม่ สำหรับคนที่รู้เรื่องนี้ ชี้อันอวดสรรพคุณเกินจริงไปหน่อย

ข้อดีของ MaterniT21 PLUS คือ ตรวจรู้เร็ว ตั้งแต่ครรถ์อ่อนมาก ช่วยให้คู่สมรสที่ตรวจพบความผิดปกติมีเวลาได้พูดคุยกับคู่สมรสที่เคยมีลูกเป็น ดาวน์ เพื่อประกอบการตัดสินใจว่าจะเก็บไว้เลี้ยง หรือจะทำแท้ง

ในตำราพันธุศาสตร์มาตรฐาน ระบุไว้ชัดเจนว่า การวินิจฉัยก่อนคลอดต้องคู่กับการให้คำแนะนำทางพันธุกรรม เพื่อให้มีการใช้เทคโนโลยีของการวินิจฉัยก่อนคลอดอย่างเหมาะสม และเตรียมการตัดสินใจไว้ล่วงหน้าอย่างรอบคอบ เพราะเป็นเรื่องที่ไม่ใช่ขาวกับดำ หรือไม่ใช่เรื่องที่คนทุกคนจะมีความเห็นเหมือนกันหมด เพราะเด็ก ดาวน์ ก็ไม่ใช่ว่ามีแต่ข้อเสีย เขามีข้อดีด้วย คือเป็นคนน่ารัก

ปัญหาของการมี NIPT ใช้อย่างกว้างขวาง ก็คือ มีนักให้คำแนะนำทางพันธุกรรม (genetic counselor) ไม่พอ หรือมีการส่งเสริมการใช้ NIPT โดยไม่ผ่านการให้คำแนะนำทางพันธุกรรม นำไปสู่ปัญหาทางจริยธรรมของการใช้ NIPT พุดง่าย ๆ คือ เสียเงินโดยไม่จำเป็น หรือถึง ๆ ถูกหลอกนั่นเอง

เล่ห์กลทางธุรกิจที่ใช้กันทั่วไป คือหาทางให้ผลิตภัณฑ์ของตนกลายเป็น “ของใช้ประจำบ้าน” (commodities) ซึ่งในกรณีของ NIPT ก็คือ ให้เป็นของใช้ประจำสำหรับแม่ที่ตั้งครรภ์ทุกคน อย่างนี้บริษัทก็ขายชุดตรวจได้ในสหรัฐอเมริกา ๔ ล้านชุดต่อปี ตามจำนวนการตั้งครรภ์ (เวลานี้ MaterniT21 PLUS ขายได้ ๑๐๐,๐๐๐ และมีเป้า ๓๐๐,๐๐๐) ถ้าเป็นเช่นนั้นจริง ก็หมายความว่าสังคมอเมริกันถูกบริษัทผลิต NIPT หลอกกันทั้งชาติ

ชีวิตที่พอเพียง : ๑๙๕๔. พันธศาสตร์ก่อนกำเนิด

เขียนโดย ม.ล.ชาญโชติ ชมพูนุท

วันศุกร์ที่ 19 กรกฎาคม 2013 เวลา 00:00 น. -

---

สมาคมแพทย์ที่เกี่ยวข้อง จึงต้องออกมาช่วยกันบอกสังคมว่า การใช้ประโยชน์ NIPT โดยไม่เกิดโทษเป็นอย่างไร  
ข้อแรกคือต้องปรึกษานักให้คำแนะนำทางพันธุกรรมก่อนใช้ และต้องใช้ในกรณีที่มีความเสี่ยงสูงต่อการที่ลูกในครรภ์จะมีความผิดปกติที่จำเพาะเท่านั้น  
ห้ามใช้ตรวจแบบเหวี่ยงแหเด็ดขาด

เอามาเล่า เพื่อจะบอกว่า ในชีวิตของคนเราในยุคสังคมเศรษฐกิจบริโภคนิยม ทุนนิยม เราเผชิญกับเรื่องแบบนี้อยู่ตลอดเวลา  
คือถูกชักจูงทางตรงหรือทางอ้อมให้บริโภคสินค้าโดยไม่จำเป็น ใครรู้เท่าทันไม่ตกเป็นเหยื่อ ชีวิตก็จะเบาสบาย

วิจารณ์ พานิช

๑๖ มิ.ย. ๕๖

คัดลอกจาก <http://www.gotoknow.org/posts/542736>

ชีวิตที่พอเพียง : ๑๙๕๔. พันธศาสตร์ก่อนกำเนิด

เขียนโดย น.ล.ชาญโชติ ชมพูนุท

วันศุกร์ที่ 19 กรกฎาคม 2013 เวลา 00:00 น. -

---